

Tabliczka Joasza

W czasie prac prowadzonych przez muzułmanów na wzgórzu świątynnym w Jerozolimie odkryto tabliczkę z czarnego piaskowca. Nosi ona świetnie zachowaną 10-liniową inskrypcję zapisaną pismem starofenickim (blisko spokrewnionym ze starohebrajskim). Przypisuje się ją izraelskiemu królowi Joaszowi (837-800). Jej treść pokrywa się z biblijnym tekstem w 2 Księdze Królewskiej (2Krl), który chwali prace remontowe w świątyni Salomona nakazane przez króla Joasza 2Krl 12,15-16. Eksperci z Izraelskiego Instytutu Geologicznego, którzy przebadali eksponat są przekonani o jego autentyczności. Co ciekawe, tabliczka pokryta jest mikroskopijnymi cząstkami złota, co może sugerować, że pochodzi ona z samej świątyni Salomona.

Odkrycie trzymane było przez jakiś czas w tajemnicy z powodów, powiedzmy, biznesowych. Dopiero gdy tabliczka trafiła w ręce arabskiego kolekcjonera antyków, a ten próbował sprzedać ją muzeum izraelskiemu w Jerozolimie, sprawa nabrała rozgłosu.[1] Prof. Gabriel Barkai, wiodący archeolog izraelski, powiedział, że jeśli inskrypcja na tej starożytnej tabliczce jest autentyczna, wówczas mamy do czynienia z odkryciem największego kalibru, między innymi dlatego, że napis potwierdza w całej rozciągłości biblijną relację o wydarzeniach z czasów króla Joasza.[2] Jest to już druga inskrypcja ze starotestamentowym tekstem odkryta w ostatnich latach.

W 1979 roku w grobowcu w pobliżu doliny Hinnoma w Jerozolimie archeolog Gabriel Barkai natrafił na niewielki zwój ze srebra z fragmentem błogosławieństwa Aarona z IV księgi Mojżeszowej Lb 6,24-26. Co znamienne, wcześniej krytycy datowali ten fragment dopiero na okres po niewoli babilońskiej (V w. p.n.e.). Zwój pochodzi już z VII w. p.n.e. Jego treść dowodzi, że wspomniany tekst Pięcioksięgu Mojżeszowego był dobrze znany i akceptowany jako Pismo Święte na długo przed niewolą babilońską. Cytowane w nim błogosławieństwo wciąż jest używane na zakończenie nabożeństw w synagogach żydowskich oraz w niektórych kościołach chrześcijańskich. W całości brzmi ono następująco: "Niech ci błogosławi Pan i niechaj cię strzeże; Niech rozjaśni Pan oblicze swoje nad tobą i niech ci da pokój; Niech obróci Pan twarz swoją ku tobie i niech ci da pokój" Lb 6,24-26.

Odkryć związanych z historią biblijną byłoby więcej, gdyby nie ciągnący się od lat konflikt palestyńsko-izraelski, który utrudnia lub uniemożliwia prace wykopaliskowe w Judei. Więcej byłoby też zapewne podobnych odkryć, jak tabliczka świątynna Joasza, a więc związanych z samym wzgórzem Moria, gdzie stała świątynia Salomona, a potem Heroda. Arabowie utrudniają jednak prowadzenie tam wykopalisk ze względów politycznych. Na ogół kwestionują bowiem istnienie świątyni Salomona na górze Moria, toteż każde znalezisko potwierdzające jej

istnienie jest dla nich niewygodne, gdyż wzmaga żydowskie roszczenia do tego miejsca. Jedni i drudzy mają je za święte, gdyż ofiarę złożył tam Abraham, od którego się wywodzą zarówno muzułmanie (od jego syna Ismaela), jak i Żydzi (od jego syna Izaaka). Skała, na której Abraham złożył ofiarę była później, jak się zdaje, częścią Miejsca Najświętszego, gdzie stała Arka Przymierza w świątyni Salomona, a obecnie okrywa ją Dom Skały, jedno z najświętszych miejsc muzułmanów.

Mimo tego, że archeolodzy trzymają się od lat z dala od Judei ze względu na trwające tam zamieszki, to w ostatnich latach wyszło na jaw kilka odkryć o podobnym kalibrze jak świątynna tabliczka Joasza czy srebrny zwój z tekstem z Pięcioksięgu Mojżeszowego. Na przykład wydobyte w 1990 roku ossuarium z kośćmi Józefa Kajfasza, arcykapłana znanego dotąd tylko dzięki Ewangeliom i relacji Flawiusza. Podobnego kalibru jest inskrypcja odsłonięta w Cezarei, która nosi imię i tytuł Poncjusza Piłata, dotąd także znanego tylko z Ewangelii. W 2002 roku światło dzienne ujrzało ossuarium Jakuba, brata Jezusa, na którym występują imiona trzech nowotestamentowych postaci.

Zainteresowanych innymi odkryciami archeologicznymi, które świadczą o wiarygodności tekstu biblijnego zachęcam do swych książek "Sekrety Biblii" oraz "Skarby świątyni", a także do artykułu pt. KOPANIE W BIBLIĘ.

Przypisy:

1. Nadav Shragai, Sensation or forgery? Researchers hail dramatic First Temple period finding, Ha'aretz, 16 styczeń (2003).
2. Ibid.